

Iz življenja in sveta

Nov velik uspeh v zatiranju raka

Pozitivne operacije rakaste maternice

Dunajski profesor dr. H. Kamniker je iz al poročilo o uspehih operativnega raka na maternici. Primeri, ki jih obravnava, se nanašajo na konkretne primere, dosežene na prvi vseučiliški kliniki na Dunaju in kažejo nepričakovan rezultat — 65 odstotkov ozdravljenj. Med ozdravljenj pa šteje imenovani zdravnik samo tiste primere, pri katerih se drži pozitiven rezultat vsaj pet let od dneva operacije. Me 49 ženskami, ki so jih na kliniki operirali zaradi raka na maternici v dobi med zadnjimi desetimi in petimi leti, jih živi danes 30 in vse so zdrave.

Za uspehe, ki jih navaja dr. Kamniker, gre hvala operativnim metodam na kliniki za ženske bolezni. Ta metoda sestoji poglavitno v tem, da se izogiba trebušnemu prerezu. Na ta način se umrljivost skrči celo pod smrtno slučaj zaradi cesarskega reza. Drugi činitelj, ki podpira prvega, je ob-

vezno obsevanje z Röntgenovimi žarki in z radijem po operaciji. Tudi pri najradikalnejši operaciji namreč lahko ostane v pacientki kakšno spregledano tajno ognjišče, ki se more razpasti v nadaljnje oteklino. Posthumno obsevanje odstrani tudi ta ognjišča, ki groze postati nevarna, in tudi onemogoči, da bi se bolezen ponovila. Dokazano je, da ta postopek ugotovi ozdravljenj za celih 16 odstotkov.

Dr. Kamniker navaja slednjič še tretjega činitelja, ki je zelo važen za pobijanje raka na maternici. To je preiskovanje žensk v rednih presledkih. Klinika ostane potom svojih zdravnikov v stalnem kontaktu s pacienti in jim je vedno na razpolago, če se pokaže potreba. Vodstvo je uverjeno, da bo s to metodo še zvišalo dosežanje uspehe, vsekakor pa da jih bo obdržalo na dosedanjih višini.

Drvo življenja

Poročali smo že o senzaciji, ki jo je razkril na mednarodnem kongresu radiologov v Parizu praški prof. Stoklasa, ki je postavil protaktinij nad radij in pojasnil njegove učinke, čes, da prinašajo večno mladost. Zdaj je dr. Stoklasa zopet povzel besedo in izjavlja, da so alfa, beta in gama žarki radija najizvrstnejše sredstvo za preprečanje starostnih pojavov pri človeku.

Prof. Stoklasa meni, da nastopa starost zaradi neprestanega širjenja oksidacijskega procesa v našem organizmu. Ko se telesu odtegne ves kisik, nastopi smrt. Alfa žarki imajo svojstvo, da zadržujejo razpadanje. Beta in gama žarki pa obnovljajo zalogo kisika v stanicah ter dovajajo telesu novo življenje. Učenjak zatrjuje, da je vse to preizkusil na rastlinah, ki so bile že skoro popolnoma uvele. Teoretično obstoji možnost, da se postarano tkanje prenove, s čimer bi se ustavilo razpadanje organizma in ustvarilo večno življenje.

Manjšinski kongres v Ženevi

Dr. Josip Wilfan, bivši slovenski poslanec v rimskem parlamentu, predseduje tudi letos VII. kongresu evropskih narodnih manjšin

Radio blazina

Neka ameriška tvornica za radio izdelke je spravila na trg radio blazino. Narejena je iz luknjicaste gume ter ima v svojem trebuhu majhen prejemnik. Zvoki te naprave so tako skromni, da se slišijo le v primeru, če leži bolnik z ušesom na blazini. Baje se je ta radio blazina prav dobro obnesla tudi pri takšnih bolnikih, ki trpijo zaradi nespečnosti. Tihi, zuborečni zvoki, ki strujajo iz blazine, kmalu uspavajo živce. Zda bo pač dana prilika tudi tistim, ki so doslej s svojimi radio aparati nadlegovali druge, da zadostijo svoji radiomaniji ne da bi presedali soobčanom.

Oče moderne atomske teorije

V nedeljo, 30. avgusta je dočrtil 60. leto svojega življenja lord Ernst Rutherford, sloviti angleški fizik. Rutherford spada med tiste moderne učenjake o atomski teoriji, ki so temu nauku krčili pot v svet in ga približali množici, kolikor je pač mogoče. Njegovo posebno zanimanje je veljalo strukturi atomskega jedra. Posrečilo se mu je spremeniti to jedro z umetnim razbitjem atoma. Rutherford živi v Cambridgeu in je bil odlikovan z Nobelovo nagrado.

Zopet zavarovalni umor

V Lodžu so aretirali trgovca Seligerja, ker se je bil dal zavarovati pri neki zavarovalnici za 100.000 dolarjev in je potem najel brezposelnega pohajkovača Voldarskega ter mu obljubil 500 zlotov, če ga ustrelji.

Seliger je bil že del časa v hudi denarni stiski. Zato je sklenil dati življenju slovo in s tem zagurati svojem življenju. Zavarovalna pogodba pa je vsebovala klavzulo, ki je izključevala izplačilo premije za primer samomora. Tako je moral Seliger najeti morilca, da ne pride ob zavarovalnino. V listih je čital, da so vrgli Voldarskega iz stanovanja. To mu je vdihnilo misel, da bi ga podnetil s ponudbo, naj postane morilec. Voldarski je v začetku pristal na Seligerjev predlog, pozneje pa si je stvar premislil in žena ga je pregovorila, da je stvar naznanil oblasti.

Senzacionalne najdbe rokopisov

Iz Berlina poročajo, da sta odkrila berlinska starinarja Mayer in Ernst v zapuščini zadnjega nemškega poeta laureata Reinharda veliko množico doslej neznanih rokopisov Novelisa in Bürgerja. V arhivu so tudi prekrasne Novelisove pesmi iz mladostne dobe in velik del doslej neznanih pesnitev Bürgerja. Zlasti zanimivi so dokumenti, ki se nanašajo na tretji zakon pesnika Bürgerja. Za najdbe vlada kajpada veliko zanimanje.

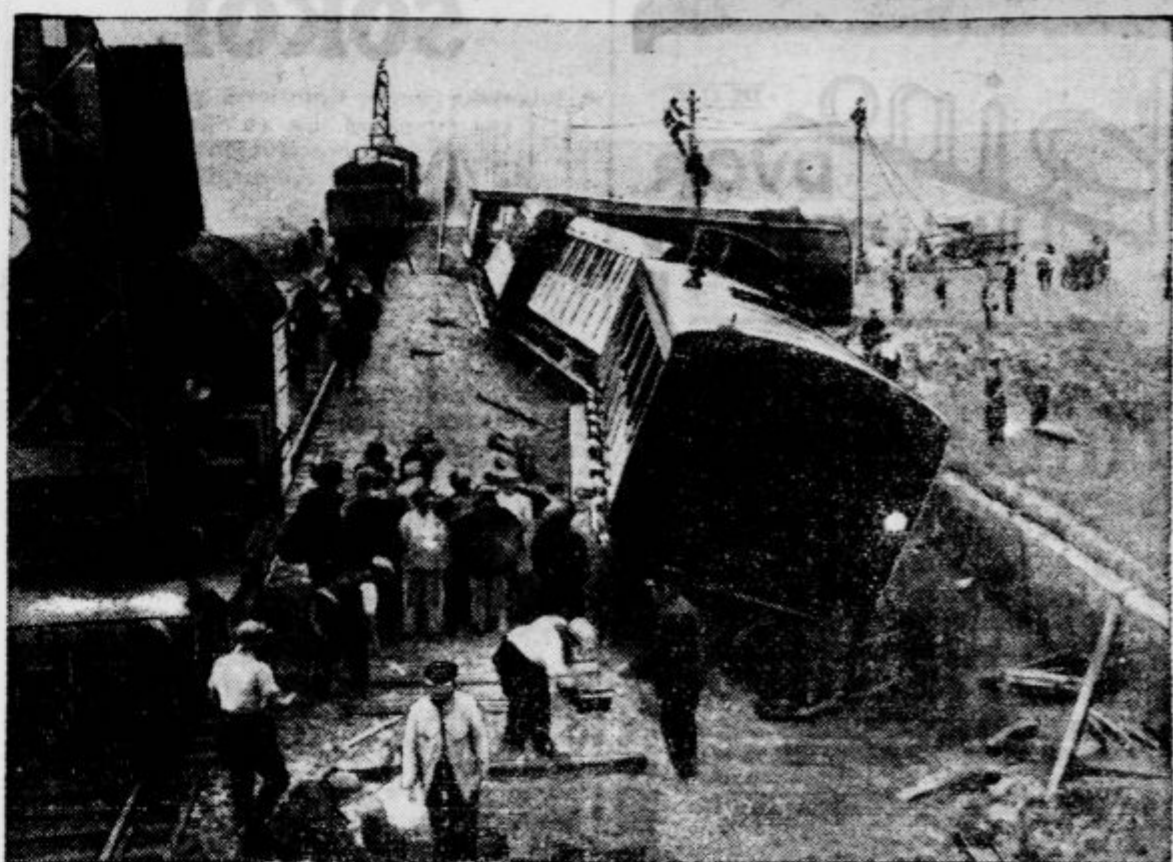
Belo suženjstvo

V Trnavi so odkrili dobro poslujočo agenturo za belo suženjstvo. Neki Hirschbein je pod pretezo varietetja anzarjal mlade ženske, ki jih je potem pošiljal daleč po svetu. Ker si je dopisoval z javnimi hišami v Atenah, Lizboni, Tunisu, Kairi in z južnoameriški mesti, ga je policija pozvala na odgovor in zaprla njega in njegovo ženo.

Kuga v Barceloni se širi

Navzlic strogim higienskimi odredbam katalonskih oblasti, se kuga v Barceloni naglo in močno širi. V ondotnih balnišnicah je že 150 bolnikov in v mestu vlada zaradi tega panika. Ljudje si ne upajo iz strahu pred kugo niti iz hiše. Zavabišča so zaprta, kavarne in restavracije zvejo prazne. Tudi električna železnica ne prevaža potnikov, ker se vse boji okuženja. Barcelona eliči popolnoma izumrlemu mestu.

Prva slika o nesreči lurskega romarskega vlaka

Kakor smo že poročali, se je pri Nalliersu v Franciji iztril nabito poln romarski vlak. Čeprav je bilo več vagonov popolnoma razdelanih, vendar ni bil nihče romarjev resno ranjen.

Poučni slovar za Eskime

Edina knjiga poleg biblije v jeziku najsevernejših zemljanov

Najbolj svojevrstna knjiga novejšega pismstva je nedvomno »Leksikon za Eskime«, o katerem poročajo angleški listi. To je poleg svetega pisma edina knjiga, tiskana v jeziku Eskimov. Sestavljen jo je George Binney, priredil pa misionar Perrett, ki je živel 40 let na Labradorju. Založila jo je družba iz zaliva Hudsona z namenom, da nudi pridnim Eskimom, prebivalcem ledenih predelov Labradorja in kanadskega visokega severa, vse, kar mora vedeti človek o splošnih rečeh.

Razume se, da je knjiga pisana v zelo primitivnem slogu in primerno razmeram, v katerih žive Eskimi. V predgovoru stoji: Ta knjiga je luč solca. Pokazala vam bo pot v težavne poljane življenja in vas bo napolnila z znanjem, ki je v njem potrebno. Delila bo z vami modrost belokožcev in vas učila, kako lahko postanete vi in vaši otroci srečnejši in bogatejši. Citajte jo torej zvečer ob svitu svetilk, govorite o njej z drugimi, da vam bo prijetno. Angleški kraljev par opisuje knjiga kot

zelo mogočno dvojico. Kralj Jurij je velik lovec, njegov sin, princ Waleski, pa velik jahac. Pod njim stoji besedilo: »Najstarejši sin angleškega kralja lovi po svetu na veliki, štirinogi živali, ki ji pravijo konj in ki žre travo kakor severni jelen«. Dalje poučuje knjiga Eskime, kako naj se ravna, kadar jih obiščejo zdravniki in misionarji: »Če pride zdravnik k vam, da ozdravi bolnika, ne smete od njega zahtevati, da vam preskrbi tudi hrano. Tudi božji možje, ki prihajajo med vas, da bi tolažili vaše duše, nimajo darov. Takšna zahteva se vidi belokožcem zelo nevhvalna. »Daj nam naš vsakdanji kruh« pomeni, da si je treba pridobiti kruh z delom ali z lovom. Bog je ustvaril tulne, lisice in drugo divjad. Bog pa ne pojde za vas na lov. To morate storiti sami.

Največji del leksikona je izpolnjen z navodili o higieni. Obširna je razlaga, kako treba ravnati z dojenčki, kajti zaradi pri Eskimih, čijih števil se vedno bolj krči, je kardinalni problem njihove eksistence.

K zadnji revoluciji na Portugalskem

Amonion Oscar de Fragoso Carmona, portugalski državni predsednik, proti kateremu je bila naperjena zadnja vojaška revolta v Lizaboni. Upor je trajal samo en dan in je zahteval 50 mrtvih žrtev.

Pravkar je izšel

Album moderne stanovanjske opreme

za leto 1931 — 1932 v založbi Erman - Arharja v St. Vidu nad Ljubljano. Cena Din 30. 10739

Radio

Izvilleček iz programov

Torek, 1. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Koncert salonskega kvinteta. — 19.40: Sociologija in etika evangelijskega. — 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.30: Prenos koncerta iz Zagreba. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Sreda, 2. septembra.

LJUBLJANA: Opoldanski program odpada. — 18.30: Koncert salonskega kvinteta. 19.30: Šah. — 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.30: Koncert glasbenega društva »Sloga«. — 21.30: Salonski kvintet. — 22: Napoved časa in poročila.

BEograd 12.15: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 17: Večerni koncert. 20.30: Violinski koncert. — 21.10: Plošče. 21.45: Poročila in lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20: Koncertni večer slepcev. — 21.30: Radio-orkester. — PRAGA 17.10: Plošče. — 19.05: Pesmi in romane. 19.25: Igra. — 21.30: Violinski koncert. — BRNO 17: Plošče. — 19.05: Prenos iz Prage. 21: Godba na pihala. — 21.30: Koncert iz Prage. — VARŠAVA 18: Orkestralni koncert. — 20.15: Lahka glasba. — 21: Violinski koncert. — 22.30: Plesna glasba. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 12.40: Koncert orkestra. — 16: Glasbena akademija. — 19.25: Poljuden koncert orkestra in solistov. — 20.30: Povratek s počitnic. — 21.40: Večer arii. — 22.15: Lahka godba orkestra. — BERLIN 18.50: Violinski koncert. — 21: Simfonični koncert. — 22.30: Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.30: Godba na pihala. — 19.30: Pesmi narodov. — 20.50: Orkestralne suite. — 22.30: Plesna glasba iz Berlina. — MÖHLACKER 17: Opoldanski koncert. — 19.45: Orkestralni koncert. — 21: Delavske pesmi. — 21.45: Koncert arii. — BUDIMPEŠTA 9.15: Vojška godba. — 17.25: Koncert solistov. — 18.30: Orkestralni koncert. — 21.45: Arije in pesmi.

Nevaren polet

Mussolini je osebno prisostvoval italijanskim zračnim manevrom v Spezziji in se je vračal v Rim z vodnim letalom, ki ga je vodil letalski minister Balbo. Kmalu po startu je začelo letalo v strujo, ki je zelo otežkočala polet. Pilot je zategadelj naravnal krmilo kvisku in vzletel v višino 2000 metrov. Toda i tukaj ni imel miru pred viharjem. Vsem tem neprijetnostim se je pridružil še defekt v aerotermometru, tako da je bil Balbo že v skrbeh, če ne bo moral pristati na reki Ombrone, ker glede na viharno morje ni bilo misliti na pristane na njegovih valovih. S skrajnim naporom pa se je Balbu posrečilo, da se je spustil v pristanišče Ortebellu. Ko sta ministra stopila iz letala, sta bila mokra ko miš.

Obramba proti strupenim plinom

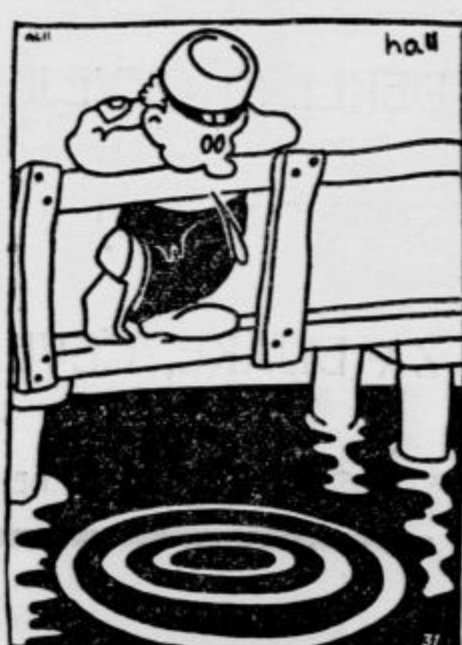
Danski vojni tehnik Hansen, ki vodi poskusni laboratorij danske armade, je napravil nov filter za maske proti strupenim plinom. Filter pojačuje obrambo v primeru z doseganji izdelki te vrste in prepušča jedva 0.2 odstotka strupenih plinov. Izdelovanje Hansenove obrambne naprave je jako poceni ter ima to prednost, da se lahko montira na vsako masko.

Nova evropska prvakinja

Gdč. Olga Jordan si je pridobila v Parizu prvenstvo v umetnem skakanju

Vsak dan ena

Če bi bilo tako na našem vežbališču, bi vselej pogodil v tarčo.

Kremenčeva svetilka v človeškem želodcu

Novost za diagnosticiranje in zdravljenje notranjih bolezni

Specialisti za notranje obsevanje človeškega organizma se že dolgo trudijo, da bi izumili napravo, ki bi mogla neposredno obsevati votline v človeškem telesu. V ta namen se poslužujejo ultravijoličnih žarkov. Dr. Stefan Westmann poroča o teh prizadevanjih v strokovnem zdravniškem vestniku, kjer opisuje aparaturo, ki se odlikuje po tem, da sama od sebe proizvaja iskre v notranjstveni organizma. Aparatura sestoji iz posebnih zanesljivih žic, ki s pomočjo kremenca krešajo iskre.

Teh žic je nekaj vrst, ker ne rabi za vse procedure eden in isti postopek. Za obsevanje mehurja so v rabi kombinacije s cistoskopom, torej z napravo, ki služi za diagnosticiranje bolezni v tem organu. Za obsevanje želodčne vreče pa se poslužuje

dr. Westmann elastične gumijaste cevke. Na njenem koncu se s pomočjo kremenčeve luči lahko na vse strani razpošilja ultravijolični žarki, čijih valovna kakovost je po sodbi dr. Westmanna popolnoma enakovredna živosrebrni kremenčasti luči. Neškodljivost žarkov, ki nastajajo na ta način, je ugotovljena z dolgoletnimi izkušnjami na živalih, katere so anatomske preiskave v pogledu tkiva in bakterij. Pri tem so zdravniki ugotovili še nekaj, česar dotlej niso vedeli. Žarki v notranjosti organizma uničujejo tudi bakterije. Z novo napravo lečijo zdravniki že sedaj kronična vnetja mehurja in kronična obolenja želodčne sluznice. Metoda pa obeta v prihodnosti še zanimive uspehe.

Novi vodja angleške delavske stranke

Artur Henderson, bivši vnanji minister v Mac Donaldovi delavski vladi, je namestu odstopivšega Mac Donaldala prevzel predsedstvo delav. stranke

Na vodnih smučeh čez Rokavski preliv

Pred dnevi si je bil osvojil Karel Namestnik iz Avstrije Rokavski preliv na vodnih smučeh. Startal je zjutraj ob 7. uri in pol pri rtu Gris Nez na francoski strani in prišel na cilj popoldne ob 16. uri in pol pri Dovru. Za pustolovščino je žrtvoval celih devet ur. Spremljal ga je samo ribiški čoln.

»Smučanje« po vodi pa je bilo zelo naporno. Ves čas, ko je lovil ravnotežje na valovih, ni ničesar poskusil iz strahu, da ne bi ga vrgla morska bolezen. Cim je prispel na cilj, je zahteval jedi in pijače, potem pa so ga odvedli v urad za ugotavljanje istovetnosti, kajti bil je brez potnega lista, kar ne odgovarja angleškim predpisom. Tam se je tudi preoblekel in dobil prvi požirek vročega čaja, ki ga je poživil.

Lipski velesejem v znamenju gospodarske krize

V nedeljo otvorjeni lipski velesejem je letos v znamenju velike rezerviranosti. Kljub temu pa obratuje 38 sejmških palač in 9 razstavnih dvoran. — Slika kaže vrvenje po lipskih ulicah med velesejemom

